

Tisková zpráva: Jak zasáhnout při proboření do ledu? Záchranáři Česka, Polska a Rakouska na Lipně trénovali společné postupy

Autor: společně prim.MUDr. Eva Tauchmanová a Ing. Milan Bukáček

Od čtvrtka 23. února do soboty 25. února se do Dolní Vltavice na Lipensku sjeli záchranáři z celého Česka, aby si společně se zahraničními kolegy vyměňovali zkušenosti při nácviu záchrany lidského života na ledu.

Tato akce je každoroční událostí zimní sezóny. Českokrumlovští vodní záchranáři vedení Ing. Milanem Bukáčkem tu přivítali další záchranářské skupiny, profesionální i dobrovolné hasiče, zdravotníky, studenty oboru záchranář ZSF Jihočeské univerzity a také kynology, aby v podmínkách lipenské přehrady zdokonalili spolupráci při záchrane lidských životů v zimních podmínkách. Letos byl poprvé součástí mezinárodního semináře také "Kongres mimořádné události v urgentní medicíně", na kterém se zkušenosti záchranáři podělili o své poznatky a zkušenosti. Během praktického semináře, který následoval po dvoudenním kongresu, pak jeho účastníci nabyté poznatky využili prakticky při společném sobotním nácviu.

Významnou aktivitu každoročně organizuje místní skupina Vodní záchranné služby Český Krumlov (VZS ČK) pod záštitou hejtmana Jihočeského kraje ve spolupráci s Vodní záchrannou službou Horního Rakouska, obcí Černá v Pošumaví, Jihočeským krajem, generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru (HZS), Školícím a výcvikovým zařízením HZS ČR Středisko Borovany a Sborem dobrovolných hasičů Hořice na Šumavě a Černá v Pošumaví. Kongres události v urgentní medicíně a seminář byl uspořádán za finanční podpory programů Evropské územní spolupráce Rakousko – ČR 2007 – 2013, Ministerstva obrany a Jihočeského kraje.

Akce se konala v Česko - rakouském výcvikovém středisku a základně vodní záchranné služby v Dolní Vltavici, které záchranáři z Českého Krumlova vybudovali ve spolupráci s hornorakouskými kolegy v srpnu 2011.

Všichni účastníci dobrovolně přijeli, aby se zdokonalili při záchrane lidských životů na ledu. Kongres a seminář byl určen nejen odborníkům na záchrannou činnost, složkám IZS, ale také firmám, jež se zabývají vývojem a prodejem záchranných pomůcek, a veřejnosti včetně obyvatel přilehlých lipenských obcí. Tradiční akce se účastnilo 37 organizací z Česka, Polska a Rakouska v celkovém počtu 147 osob a desítky diváků. Jistě zajímavým přínosem byla i účast jednatele společnosti zabývající se výrobou a distribucí zdravotnických pomůcek až z Iránu, pro něhož možnost, vyzkoušet si pobyt v ledové vodě, byla přínosnou zkušeností.

Na kongresu vystoupili zkušení zástupci záchranářských institucí. Prezentace různých technik záchrany, záchranných prostředků a pomůcek na ledu byly obohaceny o nácvi z zásahu z vrtulníku, nebo záchranářských psů. Zajímavé byly přednášky prim.MUDr. Evy Tauchmanové, která kladla důraz nejen na kvalitní technické provedení zásahu ale i na adekvátní poskytnutí první pomoci. První blok přednášek byl věnován hypotermii (účinkům chladu na organismus). Účastníci si vyzkoušeli na vlastní kůži podchlazení, kdy se v plavkách ponořili do ledové vody, na něž navazovala praktická ukázka poskytnutí první pomoci. Druhý blok přednášek byl věnován tonutí a přidruženým zhoršeným zdravotním stavům a úrazům, zejména krční páteře. Důraz byl kladen na včasné použití fixačních pomůcek ve fyzicky náročných podmínkách, kdy byla paní primářkou vštěpována zásada „I zdánlivá drobnost na začátku zásahu má svůj význam a nedodržení postupu vede často nejen k nezdaru, ale i k tragickým koncům jak pro pacienta tak pro zachránce“.

Významná byla také účast vrtulníku společnosti Alfa helicopter a leteckých záchranářů Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, v procvičování zásahu vrtulníkem k probořené osobě v ledu a součinnost se záchranáři vodní záchranné služby, jako efektivní způsob záchrany ohrožených osob.

Přínosem je také prezentace domácích i zahraničních firem zabývajících se vývojem či prodejem záchranných prostředků a pomůcek.

Hlavní náplní sobotního semináře bylo, aby si zde zúčastněné týmy předaly praktické zkušenosti, společně natrénovaly zásahy při proboření lidí do ledu a následnou první pomoc. Právě dobrá koordinace zainteresovaných složek IZS je klíčová, míní předseda českokrumlovských záchranářů a hlavní organizátor semináře Ing. Milan Bukáček.

Získané zkušenosti účastníci mohli předat sobě navzájem, ale také návštěvníkům z řad veřejnosti. Na úvodní ukázky sebezáchrany a záchrany improvizovanými prostředky v režii českokrumlovských záchranářů a studentů JČU, navazovaly ukázky všech zúčastněných týmů. Každý z nich měl vyvinout vlastní metodu záchrany života a transportu do bezpečí a tu pak v modelových situacích demonstrovat.

Diváci tak mohli vidět různá provedení zákroků za použití speciálních i improvizovaných pomůcek. Například motorové čtyřkolky, žebříku, různých typů nafukovacích člunů, ledových saní, nafukovací lávky, speciálních bodců, odkapávací nádoby pod auta, i záchranných psů. Přitom každý z prostředků má své klady a zápory a je vhodný do jiných podmínek.

Ukázek se účastnily také firmy specializované na vývoj záchranných prostředků, aby poznatky záchranářů promítly do své nabídky. Všechny přítomné nadchla ukázka zásahu vrtulníku společnosti Alfa helicopter, kdy letečtí záchranáři předváděli záchranu osob pomocí podvěsu. Dále zaujala ukázka polských záchranářů s využitím motorového katamaránu používaného na Baltu a polských tocích. Velký aplaus sklidili záchranáři Jihočeské kynologické brigády, kteří demonstrovali využití psů při záchrane ohrožených osob.

Důmyslné pomůcky ale nejsou zárukou úspěšného zákroku. Nejdůležitějším faktorem zásahu je totiž jeho včasnost a rychlost. Zachraňované osobě hrozí akutní podchlazení a je nutné ji urgentně dopravit do bezpečí. Po deseti minutách ve studené vodě dojde u člověka k tak silnému podchlazení, že se již hraje o každou vteřinu. Jak podotýká Milan Bukáček: „V časové tísní před příjezdem záchranné pomoci si lidé mohou pomoci sami: kusem lana, pneumatikou, větví či lyží, zkrátka čímkoliv, co je po ruce“

Instruktivní ukázky měly úspěch i letos: přihlíželo jim asi padesát účastníků. Zájemci si záchranu tonoucích mohli na ledě vyzkoušet i sami. A této příležitosti jich řada využila. „Celá řada aktivit se děje na ledě a často si lidé nebezpečí neuvědomují. A pokud se do něj dostanou, tak ani neví, jak se v takové situaci chovat,“ vysvětluje Bukáček potřebu větší informovanosti veřejnosti o možných nebezpečích, která oblast Lipna skrývá. Lidé se jim pak snaže vyhnou, nebo si sami poradí v případě, že k nehodě dojde.

Vodní záchranáři každoročně zdůrazňují důležitost prevence, která by měla předcházet všem rizikovým aktivitám, mezi které může patřit ledový jachting nebo snowkiting. Opatrnost však vodní záchranáři doporučují i u běžných zimních sportů. Lipenská oblast je celoročně ideálním prostředím pro sport a rekreaci. Českokrumlovští vodní záchranáři, jejichž hlavní sezónou je léto, se tedy nenudí ani v době, kdy je přehrada zamrzlá. Jak uvedl předseda českokrumlovské VZS Milan Bukáček, zima přináší řadu nebezpečí, a tak musí být záchranáři k zásahu vždy připraveni. A to i přesto, že stálý čtyřadvacetihodinový dohled v Dolní Vltavici zajišťují hlavně v letních měsících. Stále číhající nebezpečí v podobě proboření osob či vozidel skrze led a s tím spojené úrazy vyžadují jejich přítomnost. V zimě o víkendech Krumlovští záchranáři slouží na své nové základně v Dolní Vltavici, Českobudějovičtí vodní záchranáři na Modříně a Frymburští dobrovolní hasiči ve Frymburku. Důležitost jejich služeb

potvrzuje i jejich poslední zásah. V sobotu 11. února v Přední Výtoni společnými silami zachránili ženu, která při bruslení upadla tak nešikovně, že si způsobila středně těžké poranění.

Semináře se aktivně účastnili také budoucí zdravotničtí záchranáři. Pro studenty Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích byl seminář první takovouto zkušeností. Akce si velmi cenili i vodní záchranáři z Horního Rakouska, kteří s Českokrumlovskými záchranáři intenzivně spolupracují.

Celodenní akce kromě veřejnosti zaujala také média. Akci zpravodajsky pokryla řada deníků, i některé rozhlasové a televizní stanice. Sdělovací prostředky projevují zájem o aktivity záchranářů stále více. Jejich pozornost odráží zvyšující se povědomí veřejnosti o rizicích spojených se sportem a dalšími volnočasovými aktivitami.

Poslední únorovou sobotu tak měli všichni přítomní důvod ke spokojenosti. Akce přispěla ke zlepšení vzájemné spolupráce českých, rakouských i polských záchranářů a jednotek IZS. Nově nabyté poznatky pak budou moci nadále zdokonalovat na dalších společných akcích. A to i díky nové základně, kde budou různá školení pokračovat. Seminář obohatil i veřejnost a byl tak přínosem pro bezpečnost návštěvníků a obyvatel regionu. Jednoznačně je kromě jiných třeba pochválit za spolupráci, připravenost a zásahy jednotky profesionálních a dobrovolných hasičů, se kterými se vodní záchranáři setkávají nejčastěji.

Zvláštní poděkování patří partnerům akce především pak **MOLD VIN CZ s.r.o**, **Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra**, **Alfa helicopter s.r.o** a **Ski areálu Lipno** za materiálovou a finanční pomoc, která přispěla ke zdárnému průběhu kongresu a semináře.

Kontakt:

Ing. Milan Bukáček, 606 070 047; bukacek@zachranari.com.

Foto

Adéla Černá, tel 736 769 592; cernaadela@email.cz.

www.zachranari.com.